ശ്രീഃ

ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ

ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ

ഓം നമോ ഭഗവതേ വാസുദേവായ

മഹർഷി വേദവ്യാസപ്രണീതം ശ്രീമദ്ഭാഗവതമഹാപുരാണം

॥ ഏകാദശസ്കന്ധേ സപ്തവിംശോഽധ്യായഃ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

ശ്രീ രംഗരാമാനുജ മഹാദേശികൻ

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

ശ്രീഃ

ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ

ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ

ഓം നമോ ഭഗവതേ വാസുദേവായ

ശ്രീമദ്ഭാഗവതമഹാപുരാണം

॥ ഏകാദശസ്കന്ധേ സപ്തവിംശോഽധ്യായഃ ॥

ഉദ്ധവ ഉവാച
ക്രിയായോഗം സമാചക്ഷ്വ ഭവദാരാധനം പ്രഭോ ।
യസ്മാത്ത്വാം യേ യഥാർചന്തി സാത്വതാഃ സാത്വതർഷഭ ॥ **1** ॥

ഏതദ് വദന്തി മുനയോ മുഹുർനിഃശ്രേയസം നൃണാം ।
നാരദോ ഭഗവാൻ വ്യാസ ആചാർയോഽംഗിരസഃ സുതഃ ॥ **2** ॥

നിഃസൃതം തേ മുഖാംഭോജാദ് യദാഹ ഭഗവാനജഃ ।
പുത്രേഭ്യോ ഭൃഗുമുഖ്യേഭ്യോ ദേവ്യൈ ച ഭഗവാൻ ഭവഃ ॥ **3** ॥

ഏതദ് വൈ സർവവർണാനാമാശ്രമാണാം ച സമ്മതം ।
ശ്രേയസാമുത്തമം മൻയേ സ്ത്രീശൂദ്രാണാം ച മാനദ ॥ **4** ॥

ഏതത് കമലപത്രാക്ഷ കർമബന്ധവിമോചനം ।
ഭക്തായ ചാനുരക്തായ ബ്രൂഹി വിശ്വേശ്വരേശ്വര ॥ **5** ॥

ശ്രീഭഗവാനുവാച
ന ഹ്യന്തോഽനന്തപാരസ്യ കർമകാണ്ഡസ്യ ചോദ്ധവ ।
സങ്ക്ഷിപ്തം വർണയിഷ്യാമി യഥാവദനുപൂർവശഃ ॥ **6** ॥

വൈദികസ്താന്ത്രികോ മിശ്ര ഇതി മേ ത്രിവിധോ മഖഃ ।
ത്രയാണാമീപ്സിതേനൈവ വിധിനാ മാം സമർചയേത് ॥ **7** ॥

യദാ സ്വനിഗമേനോക്തം ദ്വിജത്വം പ്രാപ്യ പൂരുഷഃ।
യഥാ യജേത മാം ഭക്ത്യാ ശ്രദ്ധയാ തന്നിബോധ മേ ॥ **8** ॥

അർചായാം സ്ഥണ്ഡിലേഽഗ്നൗ വാ
സൂർയേ വാപ്സു ഹൃദി ദ്വിജേ।
ദ്രവ്യേണ ഭക്തിയുക്തോഽർചേത്
സ്വഗുരും മാമമായയാ ॥ **9** ॥

പൂർവം സ്നാനം പ്രകുർവീത ധൗതദന്തോഽംഗശുദ്ധയേ।
ഉഭയൈരപി ച സ്നാനം മന്ത്രൈർമൃദ്ഗ്രഹണാദിനാ ॥ **10** ॥

സന്ധ്യോപാസ്ത്യാദികർമാണി വേദേനാചോദിതാനി മേ।
പൂജാം തൈഃ കൽപയേത് സമ്യക്സങ്കൽപഃ കർമപാവനീം ॥ **11** ॥

ശൈലീ ദാരുമയീ ലൗഹീ ലേപ്യാ ലേഖ്യാ ച സൈകതീ।
മനോമയീ മണിമയീ പ്രതിമാഷ്ടവിധാ സ്മൃതാ ॥ **12** ॥

ചലാചലേതി ദ്വിവിധാ പ്രതിഷ്ഠാ ജീവമന്ദിരം।
ഉദ്വാസാവാഹനേ ന സ്തഃ സ്ഥിരായാമുദ്ധവാർചനേ ॥ **13** ॥

അസ്ഥിരായാം വികൽപഃ സ്യാത് സ്ഥണ്ഡിലേ തു ഭവേദ്ദ്വയം।
സ്നപനം ത്വവിലേപ്യായാമന്യത്ര പരിമാർജനം ॥ **14** ॥

ദ്രവ്യൈഃ പ്രസിദ്ധൈർമദ്യാഗഃ പ്രതിമാദിഷ്വമായിനഃ।
ഭക്തസ്യ ച യഥാലബ്ധൈർഹൃദി ഭാവേന ചൈവ ഹി ॥ **15** ॥

സ്നാനാലങ്കരണം പ്രേഷ്ഠമർചായാമേവ തൂദ്ധവ।
സ്ഥണ്ഡിലേ തത്ത്വവിന്യാസോ വഹ്നാവാജ്യപ്ലുതം ഹവിഃ ॥ **16** ॥

സൂർയേ ചാഭ്യർഹണം പ്രേഷ്ഠം സലിലേ സലിലാദിഭിഃ।
ശ്രദ്ധയോപാഹൃതം പ്രേഷ്ഠം ഭക്തേന മമ വാർയപി ॥ **17** ॥

ഭൂർയപ്യഭക്തോപഹൃതം ന മേ തോഷായ കൽപതേ।
ഗന്ധോ ധൂപഃ സുമനസോ ദീപോഽന്നാദ്യം ച കിം പുനഃ ॥ **18** ॥

ശുചിഃ സംഭൃതസംഭാരഃ പ്രാഗ്ദർഭൈഃ കൽപിതാസനഃ।
ആസീനഃ പ്രാഗുദഗ് വാർചേദർചായാമഥ സമ്മുഖഃ ॥ **19** ॥

കൃതന്യാസഃ കൃതന്യാസാം മദർചാം പാണിനാ മൃജേത്।
കലശം പ്രോക്ഷണീയം ച യഥാവദുപസാധയേത് ॥ **20** ॥

തദദ്ഭിർദേവയജനം
ദ്രവ്യാണ്യാത്മാനമേവ ച।
പ്രോക്ഷ്യ പാത്രാണി ത്രീണ്യദ്ഭി -
സ്തൈസ്തൈർദ്രവ്യൈശ്ച സാധയേത് ॥ **21** ॥

പാദ്യാർഘ്യാചമനീയാർഥം ത്രീണി പാത്രാണി ദൈശികഃ।
ഹൃദാ ശീർഷ്ണാഥ ശിഖയാ ഗായത്ര്യാ ചാഭിമന്ത്രയേത് ॥ **22** ॥

പിണ്ഡേ വായ്വഗ്നിസംശുദ്ധേ ഹൃത്പദ്മസ്ഥാം പരാം മമ।
അൺവീം ജീവകലാം ധ്യായേന്നാദാന്തേ സിദ്ധഭാവിതാം ॥ **23** ॥

തയാഽഽത്മഭൂതയാ പിണ്ഡേ
വ്യാപ്തേ സമ്പൂജ്യ തൻമയഃ।
ആവാഹ്യാർചാദിഷു സ്ഥാപ്യ
ൻയസ്താംഗം മാം പ്രപൂജയേത് ॥ **24** ॥

പാദ്യോപസ്പർശാർഹണാദീനുപചാരാൻ പ്രകൽപയേത്।
ധർമാദിഭിശ്ച നവഭിഃ കൽപയിത്വാഽഽസനം മമ ॥ **25** ॥

പദ്മമഷ്ടദലം തത്ര കർണികാകേസരോജ്ജ്വലം।
ഉഭാഭ്യാം വേദതന്ത്രാഭ്യാം മഹ്യം തൂഭയസിദ്ധയേ ॥ **26** ॥

സുദർശനം പാഞ്ചജന്യം ഗദാസീഷുധനുർഹലാൻ।
മുസലം കൗസ്തുഭം മാലാം ശ്രീവത്സം ചാനുപൂജയേത് ॥ **27** ॥

നന്ദം സുനന്ദം ഗരുഡം പ്രചണ്ഡം ചണ്ഡമേവ ച।
മഹാബലം ബലം ചൈവ കുമുദം കുമുദേക്ഷണം ॥ **28** ॥

ദുർഗാം വിനായകം വ്യാസം
വിഷ്വക്സേനം ഗുരൂൻ സുരാൻ।
സ്വേ സ്വേ സ്ഥാനേ ത്വഭിമുഖാൻ
പൂജയേത് പ്രോക്ഷണാദിഭിഃ ॥ **29** ॥

ചന്ദനോശീരകർപൂരകുങ്കുമാഗുരുവാസിതൈഃ।
സലിലൈഃ സ്നാപയേൻമന്ത്രൈർനിത്യദാ വിഭവേ സതി ॥ **30** ॥

സ്വർണഘർമാനുവാകേന മഹാപുരുഷവിദ്യയാ।
പൗരുഷേണാപി സൂക്തേന സാമഭീ രാജനാദിഭിഃ ॥ **31** ॥

വസ്ത്രോപവീതാഭരണപത്രസ്രഗ്ഗന്ധലേപനൈഃ।
അലങ്കുർവീത സപ്രേമ മദ്ഭക്തോ മാം യഥോചിതം ॥ **32** ॥

പാദ്യമാചമനീയം ച ഗന്ധം സുമനസോഽക്ഷതാൻ।
ധൂപദീപോപഹാർയാണി ദദ്യാൻമേ ശ്രദ്ധയാർചകഃ ॥ **33** ॥

ഗുഡപായസസർപീംഷി ശഷ്കുൽയാപൂപമോദകാൻ।
സംയാവദധിസൂപാംശ്ച നൈവേദ്യം സതി കൽപയേത് ॥ **34** ॥

അഭ്യംഗോൻമർദനാദർശദന്തധാവാഭിഷേചനം।
അന്നാദ്യഗീതനൃത്യാദി പർവണി സ്യുരുതാൻവഹം ॥ **35** ॥

വിധിനാ വിഹിതേ കുണ്ഡേ മേഖലാഗർതവേദിഭിഃ।
അഗ്നിമാധായ പരിതഃ സമൂഹേത് പാണിനോദിതം ॥ **36** ॥

പരിസ്തീർയാഥ പർയുക്ഷേ -
ദന്വാധായ യഥാവിധി।
പ്രോക്ഷണ്യാഽഽസാദ്യ ദ്രവ്യാണി
പ്രോക്ഷ്യാഗ്നൗ ഭാവയേത മാം ॥ **37** ॥

തപ്തജാംബൂനദപ്രഖ്യം ശംഖചക്രഗദാംബുജൈഃ।
ലസച്ചതുർഭുജം ശാന്തം പദ്മകിഞ്ജൽകവാസസം ॥ **38** ॥

സ്ഫുരത്കിരീടകടകകടിസൂത്രവരാംഗദം।
ശ്രീവത്സവക്ഷസം ഭ്രാജത്കൗസ്തുഭം വനമാലിനം ॥ **39** ॥

ധ്യായന്നഭ്യർച്യ ദാരൂണി ഹവിഷാഭിഘൃതാനി ച।
പ്രാസ്യാജ്യഭാഗാവാഘാരൗ ദത്ത്വാ ചാജ്യപ്ലുതം ഹവിഃ ॥ **40** ॥

ജുഹുയാൻമൂലമന്ത്രേണ ഷോഡശർചാവദാനതഃ।
ധർമാദിഭ്യോ യഥാൻയായം മന്ത്രൈഃ സ്വിഷ്ടകൃതം ബുധഃ ॥ **41** ॥

അഭ്യർച്യാഥ നമസ്കൃത്യ പാർഷദേഭ്യോ ബലിം ഹരേത്।
മൂലമന്ത്രം ജപേദ് ബ്രഹ്മ സ്മരന്നാരായണാത്മകം ॥ **42** ॥

ദത്ത്വാഽഽചമനമുച്ഛേഷം വിഷ്വക്സേനായ കൽപയേത്।
മുഖവാസം സുരഭിമത് താംബൂലാദ്യമഥാർഹയേത് ॥ **43** ॥

ഉപഗായൻ ഗൃണൻ നൃത്യൻ
കർമാണ്യഭിനയൻ മമ।
മത്കഥാഃ ശ്രാവയംശ്ശൃണ്വൻ
മുഹൂർതം ക്ഷണികോ ഭവേത് ॥ **44** ॥

സ്തവൈരുച്ചാവചൈഃ സ്തോത്രൈഃ
പൗരാണൈഃ പ്രാകൃതൈരപി।

സ്തുത്വാ പ്രസീദ ഭഗവ -
ന്നിതി വന്ദേത ദണ്ഡവത് ॥ **45** ॥

ശിരോ മത്പാദയോഃ കൃത്വാ ബാഹുഭ്യാം ച പരസ്പരം ।
പ്രപന്നം പാഹി മാമീശ ഭീതം മൃത്യ്വുഗ്രഹാർണവാത് ॥ **46** ॥

ഇതി ശേഷാം മയാ ദത്താം ശിരസ്യാധായ സാദരം ।
ഉദ്വാസയേച്ചേദുദ്വാസ്യം ജ്യോതിർജ്യോതിഷി തത് പുനഃ ॥ **47** ॥

അർചാദിഷു യദാ യത്ര ശ്രദ്ധാ മാം തത്ര ചാർചയേത് ।
സർവഭൂതേഷ്വാത്മനി ച സർവാത്മാഹമവസ്ഥിതഃ ॥ **48** ॥

ഏവം ക്രിയായോഗപഥൈഃ
പുമാൻ വൈദികതാന്ത്രികൈഃ ।
അർചന്നുഭയതഃ സിദ്ധിം
മത്തോ വിന്ദത്യഭീപ്സിതാം ॥ **49** ॥

മദർചാം സമ്പ്രതിഷ്ഠാപ്യ മന്ദിരം കാരയേദ് ദൃഢം ।
പുഷ്പോദ്യാനാനി രമ്യാണി പൂജായാത്രോത്സവാശ്രിതാൻ ॥ **50** ॥

പൂജാദീനാം പ്രവാഹാർഥം മഹാപർവസ്വഥാൻവഹം ।
ക്ഷേത്രാപണപുരഗ്രാമാൻ ദത്ത്വാ മത്സാർഷ്ടിതാമിയാത് ॥ **51** ॥

പ്രതിഷ്ഠയാ സാർവഭൗമം സദ്മനാ ഭുവനത്രയം ।
പൂജാദിനാ ബ്രഹ്മലോകം ത്രിഭിർമത്സാമ്യതാമിയാത് ॥ **52** ॥

മാമേവ നൈരപേക്ഷ്യേണ ഭക്തിയോഗേന വിന്ദതി ।
ഭക്തിയോഗം സ ലഭതേ ഏവം യഃ പൂജയേത മാം ॥ **53** ॥

യഃ സ്വദത്താം പരൈർദത്താം ഹരേത സുരവിപ്രയോഃ ।
വൃത്തിം സ ജായതേ വിഡ്ഭുഗ് വർഷാണാമയുതായുതം ॥ **54** ॥

കർതുശ്ച സാരഥേർഹേതോരനുമോദിതുരേവ ച ।
കർമണാം ഭാഗിനഃ പ്രേത്യ ഭൂയോ ഭൂയസി തത് ഫലം ॥ **55** ॥

॥ ഇതി ശ്രീമദ്ഭാഗവതേ മഹാപുരാണേ പാരമഹംസ്യാം
സംഹിതായാം ഏകാദശസ്കന്ധേ സപ്തവിംശോഽധ്യായഃ ॥